TIEDOTE
Julkaistavissa 8.5.2012 klo 9.00

Savuton Suomi 2040 –hanke kehottaa kuntia uusille urille nuorten hyvinvoinnissa

Lasten ja nuorten tupakoimattomuuden edistäminen on merkittävä kansanterveyshaaste. Tupakointi on alkoholin ohella tärkein yksittäinen ja täysin ehkäistävissä oleva sairauksien ja ennenaikaisen kuolleisuuden aiheuttaja. Helsingissä pidettävä Savuton ja terve nuori savuttomassa kunnassa –kutsuseminaari kokosi yhteen 160 alan asiantuntijaa pohtimaan uusia ja ennakkoluulottomia ideoita kuntapäättäjille siitä, miten jokainen kunta voi päästä savuttomuuteen. Lisäksi arvioitiin, mitä savuttomuuden kulttuuri merkitsisi kuntatasolla ja mitkä käytännön asiat ovat tyypillisiä savuttomissa kunnissa.

Tavoite tupakoinnin loppumisesta Suomessa vuoteen 2040 mennessä ei toteudu, ellei tupakoinnin lopettamisen tuki tehostu nykyisestä ja nuorten tupakoinnin aloittamista saada estettyä tavalla tai toisella.
− Tämä tilaisuus etsii uusia vaihtoehtoja lasten ja nuorten maailmaan, jotta heidän mielenkiintonsa suuntautuisi tupakoinnin ja toimettomuuden sijaan johonkin muuhun ja kiinnostavaan, totesi avauspuheenvuorossaan Savuton Suomi 2040 –verkoston puheenjohtaja, professori Kari Reijula.

Savuttomat yhteisöt tukevat vahvasti nuorten tupakoimattomuutta. Kari Reijula penäsi myös ratkaisuja asennemuutoksen aikaansaamiseksi kunnissa ja kyläyhteisöissä.
− Näiden ratkaisujen tulee tukea lasten ja nuorten omaa tahtoa ja päätäntävaltaa itseään koskevissa asioissa. Erityisesti tämä koskee harrastustoimintaa, kokoontumista ja nuorten itsensä tärkeinä pitämiä asioita.

Kunnan rooli keskeinen terveydessä

Kunnalla on vanhempien ja perheen ohella parhaat mahdollisuudet tukea lasten ja nuorten tupakoimattomuutta ja terveyttä. Kunnan hallintokunnat tuottavat palveluita lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Niiden työntekijät kohtaavat päivittäin eri yhteyksissä lähes jokaisen kunnassa asuvan lapsen ja nuoren.

Kunta muodostaa lasten ja nuorten elinympäristön. Kunta tarjoaa tavallisesti peruspuitteet alueellaan toimiville järjestöille ja tukee taloudellisesti niiden toimintaa. Kuntien lakisääteisenä velvollisuutena on turvata lapsille ja nuorille savuttomia elinympäristöjä.

Alempien sosioekonomisten väestöryhmien tupakointi on keskeisin väestöryhmien terveyseroja selittävä tekijä. Sosioekonomiset erot näkyvät nuortenkin keskuudessa. Peruskoulussa huonosti menestyvillä nuorilla on muihin verrattuna yli kaksinkertainen riski aloittaa tupakointi. Tupakointi on nuoruudessa usein myös tyypillinen terveydellisen riskikäyttäytymisen ensiaskel, ja se voi olla oire psyykkisestä huonovointisuudesta ja syrjäytymisvaarasta.

Seminaarin järjestää Savuton Suomi 2040 – verkosto, jonka taustalla toimivat yhdessä Työterveyslaitos, Hengitysliitto ry, Filha ry, Hyks - Keuhkosairauksien klinikka, Suomen keuhkolääkäriyhdistys ry, Suomen Syöpäyhdistys ry, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Suomen ASH (Action on Smoking and Health) ry, Lääkärit tupakkaa vastaan -verkosto, Sydänliitto, Savuton Pääkaupunkiseutu –hanke, Suomen terveyttä edistävät sairaalat ry, Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, Allergia- ja Astmaliitto ja Pfizer Oy.